

lagt Prøver (Ni mest ad: Det vide vi jo). Jeg siger, at Kjøbstadhaandværkerne ere de eneste, som i Overgangstiden kunne ned sætte sig paa Landet; det er aldeles correct. Endelig — og det skal være det Sidste, for ikke at trække Tiden ud — sagde den ærede Rigsdagsmand, at man ikke kunde sætte synderlig Lid til, hvad der kom fra Kjøbstæderne, da de besandt sig paa et saa lavt Standpunkt, at de ikke kunde oversee det Hele; efter min Mening staaer den ærede Rigsdagsmand saa høit, at han aldeles ikke kan see de smaa Forhold, hvorom der her er Spørgsmaal; han staaer saa høit, at han seer Alt i Dunkelhed under sine Fødder; han staaer paa det høie theoretiske Standpunkt, hvorfra han ikke kan see Gjenstandene, som de virkelig ere.

Ordføreren: At der ved „Prøve“ ikke skal være meent Duellighedsprøve, er Noget, jeg meget gjerne vil skænke det ærede Medlem, der nu satte sig. Jeg har ingenlunde tillagt det samme ærede Medlem, at han skulde have talt for et tvungent Laugsvæsen; jeg erindrer meget godt, at han ved Begyndelsen af disse Forhandlinger yttrede, at han ikke yndede Laugsvæsenet, men at han vilde stemme for Duellighedsprøve, og jeg er vis paa, at jeg ikke har sagt Andet idag. Da jeg før havde Ordet, nævnte jeg 1847 som det Tidspunkt, fra hvilket der kunde siges at være en Slags Overgangstid. Dette var urigtigt, det var i 1840, at den kjøbenhavnske Laugscommission blev nedsat; ja, man kan maaskee ogsaa gaae tilbage til 1794; thi den Commission, som dengang blev nedsat, udtalte ligesom, at den, efterat have undersøgt Forholdene, maatte finde det rigtigst, at alt tvungent Laugsvæsen ophørte, og at den naturlige Frihed indtraadte.

Bloug: Det er en vanskelig Ting at sætte en Sag igjennem her i Thinget, naar de 2 Medlemmer for Svendborg Amts 6te (S. A. Hansen) og Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) fra de tvende modsatte Sider forene sig, og jeg beklager høiligen, at et æret Medlem (Tscherning), paa hvis varme Understøttelse denne Sag havde kunnet regne, ikke er tilstede for med sit overlegne Talent at

tage den i Forsvar. Det er maaskee netop, fordi denne Modstander savnes, at det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds har indskrænket sig til at anføre saa overordentlig svage Grunde for sit Forslag. Jeg troer, at det ærede Medlem har fuldkommen Ret, naar han fraraader os at gjøre Spring i Udviklingen, men det, der her er Tale om, er virkelig ikke to Spring, men kun eet Skridt. Det er ganske sandt, at Mesterprøve og Svendepøve ere to Ting, men de ere 2 Ting af det samme Hele, det er 2 Bjælker i den samme Skranke, og naar man kun tager den ene ned, bliver Skranken ved at staae. Jeg kan ikke forstaae, hvorledes Noget, som det andet ærede Medlem af Udvalget har gjort, med Sandhed kan kalde det Lovudkast, som her foreligger, en „vidtgaadende og hensynsløs Kuldkasten“ af det Bestaaende. Det forekommer mig tvertimod at være en høist lempelig Udvikling af det Bestaaende, som lader en Mængde Indskrænkninger, der ikke i og for sig ere nødvendige, bestaae, blot for at den nu levende Slægt, der eengang er vant til det Bestaaende, skal forsones sig med den større Frihed. Naar man karakteriserer dette Udcast saaledes, saa veed jeg ikke, hvad man vil kalde andre Forslag, som ere fremkomne her i Salen, og deriblandt et Forslag, som er indbragt af begge disse Medlemmer, hver til sin Tid, og som begge hver Gang varmt have forfægtet; jeg mener nemlig Forslaget om Udløsning af Fæsteforholdet (Monrad: Derfra er man vegen tilbage!). Ja, det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds gjør rigtignok opmærksom paa, at fra det Forslag er man vegen tilbage, men hvem er det, der er vegen tilbage? Er det os? Nei, vi vedtog det ifjor med en høj Grad af Eenstemmighed. Det er Regjeringen, som er vegen tilbage; men fordi Regjeringen begaaer en Feil eller Inconsequents, idet den, der ikke viger tilbage for denne Reform, er vegen tilbage for en anden, ikke mindre nødvendig, saa er det dog virkelig noget løierligt at tilraade os at begaae en lignende Inconsequents. Jeg skal forøvrigt gjøre den ærede Rigsdagsmand den Indrømmelse, at han har talt overmaade ærligt, naar han har sagt, at det Hensyn, der